

Het oud kerkhof aan de Nieuwpoortsesteenweg in Oostende. Naast een emotionele waarde heeft het een kunsthistorische waarde. (Foto VEO)

Oud kerkhof heeft kunsthistorische waarde

OOSTENDE — Het kerkhof was met Allerheiligen weer een van de drukst bezochte plaatsen. Mensen kwamen er hun afgestorven vrienden of familieleden begroeten. Het kerkhof heeft naast een emotionele een kunsthistorische waarde. Het laat toe een beeld te krijgen op de visie van begraven en hoe men dit uit in grafzerken en monumenten. Het oud kerkhof aan de Nieuwpoortsesteenweg in Oostende illustreert dit.

Het kerkhof werd in 1870 aangelegd. De oudste graven waren open graven, afgezet met een smeedijzeren omheining, en aan het einde een rechtopstaand kruis. Vele van deze oude graven krijgen geen bezoek of aandacht meer en

dat uit zich in overwoekering door klimop of ander groen.

Een eerste evolutie was de invoering van een grafzerk, een zware plaat uit steen, meestal in rechthoekige vorm, bestemd om boven het graf te plaatsen.

Architektonisch is het grafmonument van belang. Het is de algemene benaming voor een gedenksteen ter herinnering aan en ter ere van de doden. Het kan bestaan uit een reliëf, een grafplaat of grafzerk.

Sinds de renaissance werd de overledene levend afgebeeld in een beeldhouwwerk, hetzij geknield, hetzij half rechtop zittend in gebed met Jezus of Maria. Sedert de barok gaf het grafmonument aanleiding tot gigantische en bewogen composities bij de voorstelling van de overledene.

De grafzerk met gegraveerde

inscripties of reliëf, de grafsteen, het grafmonument met de menselijke figuur bepaalden voor een aanzienlijk deel het beeld van het graf in de Westerse beeldhouwkunst. De bouwwerken op de kerkhoven zijn daarom van kunsthistorisch belang.

Monumenten

De monumenten kunnen diverse vormen aannemen zoals je kan zien op het kerkhof in Oostende. De oudste graven krijgen een doodskist als dekplaat. In een volgende evolutie wordt die doodskist naar boven gebracht en zijn de graven in twee verdiepingen opgebouwd. Bij sommige graven rust de doodskist op een kalkachtige massa, precies een soort wolk, waarvan men de oorsprong niet precies weet te verklaren.

Bij enkele grote graven is de doodskist onder een baldakijn geplaatst.

Een ander grafmonument vormt de grafzuil, ook hiervan zijn de diverse stadia op de graven in Oostende zichtbaar. Naast de zuil komt vaak een figuur te staan, hetzij een afbeelding van de overledene zelf, en dikwijls bij afgestorven kinderen een engelenbeeld. Prachtig is het koperen beeld van de wenende vrouw op het familiegraf van Seynaeve.

Niet iedereen kiest voor beeldhouwwerken. Andere, meer bescheiden, herdenkingen aan de dode komen misschien meer voor. Zo zijn er de talloze foto's op de grafzerken die aan de overledene herinneren. Ze vormen samen met de eventuele bijhorende teksten een laatste aandenken. (ATG)